

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/140/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119413272
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:6119413272.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v spore žalobcu: BANÍK & Partners, s. r. o., so sídlom Bratislava, Košická 4984/46, IČO: 51 329 972, zastúpený Advokátska kancelária Podhorský & Partners, s. r. o., Bratislava, Ventúrska 1, IČO: 46 962 000, proti žalovanej: Y. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom V. XXX, zastúpená JUDr. Alexandrom Parajosom, advokátom, so sídlom Košice, Skladná 236/64, o zaplatenie 503,24 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 13. júla 2020 č. k. 5C/5/2020-108 v jeho zamietajúcom výroku a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom zamietajúcom výroku a vo výroku o nároku na náhradu trov konania m e n í takto:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 200,86 eura s 5% ročným úrokom zo sumy 200,86 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšnej zamietajúcej časti rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

Žalobcovi sa priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 51,86%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 181,26 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 181,26 eura od 19. 10. 2019 do zaplatenia, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku (I.). Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol (II.) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 27,96% (III.).

1.1. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 52 ods. 1, 3, 4, § 724, § 725, § 730 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ako aj § 18 ods. 4, 5, § 24 ods. 1, 2, 3 zák. č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zák. č. 455/1991 Zb., § 1 ods. 1, 2, § 2 ods. 1, 2, 3, § 7 ods. 1, 2, § 8 ods. 1, 2, 3, § 9 ods. 1 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, ako aj zisteným skutkovým stavom.

1.2. Za nesporné súd považoval, že žalobca uzavrel so žalovanou zmluvu o poskytovaní právnych služieb, pričom táto zmluva má charakter spotrebiteľskej zmluvy, pretože žalobca ju uzatváral ako právnická osoba, ktorá konala v rámci predmetu svojej hlavnej činnosti a žalovaná ju uzatvárala ako fyzická osoba - nepodnikateľ. Právny vzťah, ktorý vznikol medzi stranami sporu má spotrebiteľský charakter s tým, že uzavretá zmluva o poskytovaní právnej pomoci má charakter príkaznej zmluvy. Podľa názoru súdu, zmluva bola platne uzatvorená medzi stranami sporu a žalovaná nepreukázala ňou tvrdené skutočnosti, že túto zmluvu uzatvárala v omyle, keď jej p. F. bol podstrčený čistý papier a až žalobca

jej dodatočne zaslal zmluvu. Poukázal na to, že samotná žalovaná vypovedala takúto zmluvu, a preto z takéhoto prejavu vôle možno dedukovať, že ju riadnym spôsobom uzavrela a cítila sa ňou viazaná a chcela takýto právny vzťah ukončiť. Takto zmluva zanikla k 30. 09. 2019 z dôvodu písomnej výpovede, pričom táto skutočnosť nebola zo strany žalovanej rozporovaná, a preto ju súd považoval za nespornú.

1.3. Žalobca si podanou žalobou uplatňoval nárok na 10%-nú podielovú odmenu v zmysle článku 3 bod 3.6. zmluvy a to z dôvodu, že došlo k ukončeniu zmluvného vzťahu zo strany žalovanej, pričom podľa tohto dojednaní mu tak malo vzniknúť právo na odmenu vo výške 10% zo sumy náhrady škody, ktorú advokát do ukončenia zmluvného vzťahu zo strany klienta alebo do odvolania splnomocnenia vyčíslil a uplatnil u protistrany, ako aj náhradu za stratu času a hotových výdavkov vynaložených pri poskytnutí právnych služieb. Spornou zostala otázka, či žalobcovi vznikol nárok na podielovú odmenu v zmysle § 7 a § 8 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. v spojení s článkom 3.6. uzatvorenej zmluvy. V prípade, ak je dojednaná podielová odmena, tak podľa názoru súdu nemožno priznať žalobcovi nárok na takúto odmenu, pretože tá je viazaná na úspech klienta a predčasné ukončenie zastupovania, má za následok, že nebudú splnené podmienky pre priznanie nároku na podielovú odmenu a to z dôvodu, že advokát nie je z objektívnych príčin spôsobilý ovplyvniť úspech bývalého klienta. Možno tak subsidiárne aplikovať ustanovenie o tarifnej odmene v zmysle § 10 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca si aj napriek tomu v rozpore s § 7 a § 8 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. dohodol podielovú odmenu aj na prípady, kedy došlo k predčasnému ukončeniu zastúpenia a bez ohľadu na výsledok konania takéto dojednanie možno považovať v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka za neplatné pre rozpor so zákonom. Preto v tejto časti príkazná zmluva - zmluva o poskytovaní právnych služieb je neplatná, pričom dohoda o odmene príkazníka nie je podstatnou náležitosťou príkaznej zmluvy, a preto je zmluva neplatná len v časti dohodnutej odmene. Samotnú zmluvu vyhotovil samotný žalobca, ktorý vykonáva advokátsku činnosť, a teda je zrejmé, že jeho úmyslom bolo dojednať podielovú odmenu, a nie paušálnu odmenu podľa § 5 a § 6 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., tak ako to tvrdil žalobca. Jeho tvrdenie považoval za účelové.

1.4. Z uvedených dôvodov má žalobca právo len na tarifnú odmenu podľa § 9 a § 10 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. za úkony, ktoré urobil pri zastupovaní žalovanej, keďže nebol platným spôsobom dojednaný iný spôsob odmene, a to s poukazom na ust. § 1 ods. 2 vyhlášky. Súd vychádzal z tvrdení žalobcu obsiahnutého v žalobe, ktorý svoj nárok odvodzoval z úkonu právnej služby - podanie zo dňa 30. 05. 2019 - „Výzva na plnenie z poistenia zodpovednosti“, ktorým v mene žalovanej uplatňoval nárok na náhradu škody. Priznal mu preto nárok na odmenu vo výške 151,05 eura za 1 úkon právnej pomoci a to za podanie zo dňa 30. 05. 2019 podľa § 9, § 10, § 13 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z., pričom vychádzal z tarifnej hodnoty 4 027 eur. Keďže žalobca bol v čase poskytnutia takéhoto úkonu právnej služby platiteľom DPH, vznikol mu aj nárok vo výške 30,21 eura v zmysle § 18 ods. 3 citovanej vyhlášky. Žalobcovi tak vznikol nárok voči žalovanej na zaplatenie sumy 181,26 eura, pričom zároveň mu priznal aj úrok z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 a to za obdobie od 19. 10. 2019, keď žalovaná bola vyzvaná na zaplatenie dlžnej sumy výzvou zo dňa 09. 10. 2019, ktorá jej bola doručená dňa 11. 10. 2019, pričom v zmysle výzvy mala plniť do 7 kalendárnych dní, t. j. do 18. 10. 2019 a nasledujúcim dňom od 19. 10. 2019 sa dostala do omeškania.

1.5. Súd žalobu zamietol v časti presahujúcej sumu 181,29 eura, pretože v tejto časti považoval nárok za nedôvodný, keď žalobcovi nevznikol nárok na podielovú odmenu. Pokiaľ ide o nárok vo výške 20 eur titulom hotových výdavkov za vypracovanie lekárskeho posudku, súd takýto nárok zamietol, pretože z pokladničného dokladu, ktorý predložil žalobca, vyplýva, že ten zaplatil za posudok dňa 14. 11. 2018, hoci právne služby začal poskytovať až na základe zmluvy zo dňa 29. 05. 2019. Podľa názoru súdu tak žalobca nepreukázal dôvodnosť takéhoto nároku. Pokiaľ žalobca poukazyval na rozsudok KS v Bratislave, súd uviedol, že na takéto závery nemohol prihliadnuť, pretože vychádzali z iného skutkového stavu a týkali sa iného subjektu a na daný spor ho nie je možné aplikovať.

1.6. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP a celkový úspech žalovanej vyčíslil na 63,98% a úspech žalobcu v rozsahu 36,02%. Celkový úspech žalovanej tak bol v rozsahu 27,96%, v ktorom jej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie v jeho výroku II. a III. napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca, ktorý namietal nesprávny procesný postup v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. Mal

za to, že medzi stranami sporu bolo od počiatku sporné, či došlo k platnému uzatvoreniu zmluvného vzťahu, ako aj platnosť dojednania o odmene. Súd z vykonaného dokazovania správne vyvodil a považoval za nesporné, že žalobca platne uzatvoril so žalovanou zmluvu o poskytnutí právnych služieb, pričom táto zmluva má podľa § 52 Občianskeho zákonníka spotrebiteľský charakter a až následne vychádzal z civilno-právnej úpravy príkaznej zmluvy. Podľa jeho názoru však súd pochybil, ak zmluvu v časti dojednania o odmene podľa článku 3.6. označil za čiastočne neplatnú pre rozpor so zákonom. Za nesprávny možno potom označiť aj spôsob výpočtu priznaného nároku pri aplikácii ustanovenia o tarifnej odmene v zmysle § 10 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, či nedostatok odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

2.1. Považoval za potrebné ustáliť, že vyplatenie poistného plnenia titulom náhrady škody na zdraví dňa 26. 09. 2019 v celkovej sume 668 eur možno označiť za čiastočný úspech vo veci, pričom táto je výsledkom jeho činnosti, to znamená, ním poskytnutých právnych služieb. Poukázal na to, že v priebehu celého konania tvrdil, že na dojednanie v článku 3.6. zmluvy nemožno nahliadať inak ako na dohodu o paušálnej odmene advokáta podľa § 5 a § 6 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., pričom nabádal súd, aby tento právny úkon posudzoval podľa jeho obsahu, a nie formy. Súd sa však obmedzil len na strohé skonštatovanie o účelnosti jeho tvrdenia. Ak by aj teoreticky pripustil, že v zmysle § 1 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. absentuje dohoda o určení odmeny advokáta a použijú sa preto ustanovenia o tarifnej odmene, tak ako to uvádza súd, nie je zrejmé, prečo mu priznal len jeden úkon právnej služby - podanie zo dňa 30. 05. 2019 + DPH z tarifnej hodnoty 4 027 eur, ak úkonom právnej služby je podľa § 13a ods. 1 vyhlášky aj „prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom“. Zároveň má advokát nárok na zaplatenie režijného paušálu vo výške 1/100 výpočtového základu za každý úkon právnej služby (§ 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.), ktorý nárok mu súd rovnako opomenul priznať.

2.2. Súd prvej inštancie ustálil, že medzi stranami sporu má zmluva charakter príkaznej zmluvy, avšak na danú vec neaplikoval ust. § 732 Občianskeho zákonníka, na ktoré v konaní poukazoval a zároveň poukazoval aj na rozsudok KS v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/314/2018.

2.3. Napokon, namietal nedostatok odôvodnenia napadnutého rozsudku v zmysle § 220 ods. 2 CSP, keď súd prvej inštancie svoje argumenty zhrnul len v troch bodoch (bod 23. až 25. rozsudku) a obmedzil sa len na strohé skonštatovanie o subsidiárnom aplikovaní ustanovenia o tarifnej odmene a účelovom tvrdení žalobcu vo veci dojednania o paušálnej odmene. Rozsudok je preto nepreskúmateľný, pričom uvedený nedostatok je porušením práva na spravodlivé súdne konanie a táto vada zakladá dôvodnosť podaného odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom má za to, že jeho procesný úspech v konaní predstavuje 100%, a preto napáda aj výrok III. rozsudku. Domáha sa zmeny napadnutého rozsudku a vyhovie žalobe v celom rozsahu, alternatívne sa domáha zrušenia rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch a vrátenia mu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. K podanému odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadrila žalovaná, ktorá navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť, keď tento vychádza zo spoľahlivo a objektívne zisteného skutkového stavu a tento stav je premietnutý aj do správneho právneho posúdenia merita veci. Poukázal na ust. § 43 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sú účastníci povinní dbať, aby pri úprave zmluvných vzťahov sa odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov. V danom prípade je potrebné vychádzať z gramatického znenia zmluvy a to o to väčšmi, že zmluvu koncipovala kvalifikovaná osoba - advokát ako dodávateľ. Ak by bola v zmluve aj pre prípad jej predčasného skončenia stanovená paušálna odmena vo výške podielovej odmeny, takúto zmluvu by žalovaná ani nepodpísala, pretože by to bolo v rozpore s legislatívou na ochranu spotrebiteľa alebo aj v rozpore s dobrými mravmi. Ak by odvolací súd aj zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia, je toho názoru, že by okrem iného výšku odmeny advokáta bol povinný podrobiť skúmaniu v zmysle § 2 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., a preto v konečnom dôsledku primeranou a zároveň legitímnou odmenou advokáta je odmena, ktorá bola priznaná súdom prvej inštancie.

4. V odvolacej replike žalobca uviedol, že zotrváva na dôvodnosti podaného odvolania a žiada, aby súd rozhodol v zmysle jeho petitu. Poukázal na účelovú zmenu argumentáciu žalovanej, ktorá najprv tvrdila, že zmluvu o poskytovaní právnych služieb nepodpísala, resp., že podpísala len čistý papier, aktuálne uvádza, že by zmluvu nepodpísala, ak by obsahovala dojednanie o paušálnej odmene pre prípad predčasného ukončenia. Zmluva o ukončení právnych služieb obsahuje osobitné dojednania pre prípad,

že zo strany klienta dôjde k jednostrannému ukončeniu zmluvného vzťahu ešte pred reálnym získaním uplatneného nároku. Práve absencia dojednaní článku 3.6. zmluvy by klienta nabádala úmyselne ukončiť zastúpenie vždy krátko pred skončením veci, t. j. splnením zodpovednostného subjektu v snahe vyhnúť sa povinnosti zaplatiť podielovú odmenu dojednanú v článku 3.1. Vhodné je preto vychádzať z civilno-právnej úpravy príkaznej zmluvy v § 732 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorej má príkazník nárok na náhradu len vtedy, ak príkazná zmluva zanikla v dôsledku jednostranného právneho úkonu príkazcu. Príkazník má v takom prípade nárok na: a/ náhradu nákladov, ktoré mu vznikli až do odvolania príkazu, b/ náhradu škody, ktorú utrpel, c/ časť odmeny, ktorá je primeraná vykonanej práci. Zdôrazňuje, že výplata poistného plnenia v sume 668 eur po skončení zastúpenia je výsledkom jeho činnosti, pričom dosiahnutie plného úspechu vo veci mu znemožnila práve žalovaná, vzhľadom na ukončenie zmluvného vzťahu.

5. Žalovaná v odvolacej duplike uviedla, že žalobca ako advokát si nechce priznať, že sa má voči potenciálnemu klientovi - žalovanej správať čestne a férovo, a to na jednej strane, pokiaľ išlo o samotný procesný úkon uzatvárania zmluvy o poskytnutí právnych služieb, a na druhej strane, pokiaľ išlo o úpravu (ne)výhodnosti práv a povinností zmluvných strán s poukazom na ust. § 43 v spojení s § 3 Občianskeho zákonníka, ako aj na etický kódex advokáta. Pokiaľ žalobcovi nie je zrejmé, prečo je legitímnou odmena v rozsahu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, odpoveď znie: z dôvodu dojednaní podielovej odmeny aj pre prípad predčasného ukončenia zmluvy o poskytovaní právnych služieb zo strany klienta (žalovanej), čo je v rozpore s § 39 Občianskeho zákonníka a ako to skonštatoval súd prvej inštancie, alternatívne aj s prihliadnutím na povahu, charakter a hlavne právnu náročnosť veci.

6. Ďalšie vyjadrenia strán sporu už v konaní podané neboli.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutých výrokoch (II., III.), viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania s verejným vyhlásením rozhodnutia, viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné, a preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

8. Podľa § 18 odsek 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii v znení neskorších predpisov, advokát je povinný pri výkone advokácie konať čestne a svedomito, dôsledne využívať všetky právne prostriedky a uplatňovať v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia pokladá za prospešné. Pritom dbá na účelnosť a hospodárnosť poskytovaných právnych služieb.

9. Podľa § 1 odsek 2 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, odmena advokáta sa určuje na základe dohody medzi advokátom a jeho klientom (ďalej len „zmluvná odmena“); ak nedôjde k dohode, na určenie odmeny advokáta sa použijú ustanovenia tejto vyhlášky o tarifnej odmene (§ 9 až § 14).

9.1. Podľa § 2 odsek 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, pri uzatváraní zmluvy o poskytnutí právnych služieb môže advokát dohodnúť s klientom spôsob a výšku zmluvnej odmeny. Výška zmluvnej odmeny nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi.

9.2. Podľa § 2 odsek 2 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, zmluvná odmena sa určuje podľa počtu hodín účelne vynaložených na vybavenie veci (hodinová odmena), paušálnou sumou (paušálna odmena), podielom na hodnote vecí (podielová odmena), tarifnou odmenou dohodnutou inak ako základnou sadzbou tarifnej odmeny.

9.3. Podľa § 2 odsek 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, spôsoby určenia zmluvnej odmeny podľa odseku 2 môžu byť kombinované.

9.4. Podľa § 7 odsek 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, podielová odmena sa môže dohodnúť vo forme podielu na hodnote veci, ktorá je predmetom konania pred súdom alebo iným orgánom, ak je výsledok tohto konania podľa okolností prípadu veľmi neistý a advokát o tom klienta poučil.

9.5. Podľa § 7 odsek 2 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, maximálna výška dohodnutej podielovej odmeny nesmie presiahnuť 20% z hodnoty vecí, ktorá je predmetom konania pred súdom alebo iným orgánom.

9.6. Podľa § 9 odsek 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, základná sadzba tarifnej odmeny sa stanoví podľa tarifnej hodnoty veci alebo druhu veci, alebo práva a podľa počtu úkonov právnej služby, ktoré advokát vo veci vykonal, ak táto vyhláška neustanovuje inak.

9.7. Podľa § 15 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, advokát má popri nároku na odmenu aj nárok na náhradu hotových výdavkov účelne a preukázateľne vynaložených v súvislosti s poskytovaním právnych služieb, najmä na súdne poplatky a iné poplatky, cestovné a telekomunikačné výdavky a výdavky za znalecké posudky, preklady a odpisy, na náhradu za stratu času (§ 17).

10. Žalovaná súdu prvej inštancie predovšetkým vytyka, že súd prvej inštancie v rozsudku svoje skutkové a právne závery riadne neodôvodnil, že v odôvodnení absentuje právne korektná odpoveď, preto je toto konanie pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej. Apeluje na ust. § 191 CSP v spojení s § 220 odsek 1 CSP. Pokiaľ ide o žalovanou namietané nedostatočné odôvodnenie rozsudku a čiastočnú nepreskúmateľnosť rozsudku pre nedostatok dôvodov, podľa názoru odvolacieho súdu ide len o jej subjektívny názor, pretože rozsudok zodpovedá požiadavkám uvedeným v ust. § 220 CSP a zásadám súdnej praxe. Odvolací súd súhlasí s argumentáciou žalovanej, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Podľa § 220 odsek 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, príp. odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. V dôvodoch rozsudku súd prvej inštancie zrozumiteľne vysvetlil, z ktorých dôkazov a z ktorých ustanovení právnych predpisov pri rozhodovaní vo veci vychádzal, pričom tieto na vec aj správne aplikoval, jeho odôvodnenie je konzistentné a pochopiteľné, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkové otázky a samotné rozhodnutie je logickým a právnym vyústením priebehu konania a pri jeho vydaní boli zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky vykonateľnosti, zrozumiteľnosti a určitosti jeho skutkových a právnych dôvodov vo vzťahu k výroku rozhodnutia. Podľa odvolacieho súdu sa súd prvej inštancie vyjadril ku všetkým podstatným skutočnostiam objasňujúcim skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozsudku je v kontexte s dôvodmi uvedenými v rozsudku súdu prvej inštancie a ako celok preto spĺňa parametre zákonného odôvodnenia. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd prvej inštancie neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovanej. Skutočnosť, že odvolateľka má odlišný právny názor, než súd prvej inštancie, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v konaní, v dôsledku ktorej mali byť porušené jej práva na spravodlivý proces. V súvislosti s vyššie uvedeným poukazuje odvolací súd aj na názor vyslovený v uznesení ÚS SR z 3. marca 2004 sp. zn. I. ÚS 50/04, v zmysle ktorého právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 odsek 1 Ústavy SR neznamena právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Z opačného ohľadu možno povedať, že neúspech v súdnom konaní nie je možné považovať za porušenie základného práva.

11. K uplatnenému odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, to znamená, vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho na danú vec aplikoval.

12. Dňa 1. septembra 2009 nadobudol účinnosť zákon č. 304/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý novelizoval zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o advokácii“). Novela Zákona o advokácii v ust. § 18 ods. 4 zaviedla pojem „spotrebiteľ právnej služby“. Uvedený pojem však nemôže byť vykladaný tak, aby za spotrebiteľa právnej služby bola považovaná každá osoba, ktorá právnou službu spotrebúva, kedy by pojmu „klient“ zodpovedal pojem „spotrebiteľ“. Pojem klient je potrebné aj pri súčasnom znení Zákona o advokácii chápať v širšom význame a pri výklade pojmu „spotrebiteľ“ je nutné prihliadnuť na vymedzenie tohto pojmu v súvislosti s inými právnymi predpismi.

13. V nadväznosti na vyššie uvedené zákonné ustanovenie je potrebné uviesť, že vyhláška MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb rozlišuje zákonnú tarifnú odmenu a odmenu zmluvnú, dohodnutú medzi advokátom a klientom v zmluve o poskytovaní právnych služieb s tým, že zmluvná odmena môže byť dohodnutá ako hodinová odmena, paušálna odmena, podielová odmena a tarifná odmena dohodnutá inak ako základnou sadzbou tarifnej odmeny, príp. ako kombinácie týchto odmien.

Citovaná vyhláška taxatívne vymedzuje podmienky, za ktorých je advokát s klientom oprávnený uzavrieť dohodu o podielovej odmene, ktorá musí byť predovšetkým prípustná z hľadiska povahy predmetu konania, teda predmet konania musí umožniť určenie podielu na hodnote veci. Nespôsobilosť predmetu konania je spravidla daná vtedy, ak hodnotu veci alebo práva nie je možné vyjadriť v peniazoch. V prípade platného dojednania podielovej odmeny je ďalej nevyhnutné, aby išlo o podiel na veci, ktorá je predmetom konania pred súdom alebo iným orgánom, teda dojednanie podielovej odmeny môže len v prípade procesného zastupovania klienta s tým, že ďalšou podmienkou dohody o podielovej odmene je veľmi neistý výsledok konania pred súdom alebo iným orgánom, v ktorom bude advokát klienta zastupovať. Tým, že ide o výsledok konania, ktoré je veľmi neistý, je advokát povinný klienta poučiť a tým zabezpečiť, aby mal klient dostatočné informácie.

14. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že strany sporu dňa 29. 05. 2019 uzatvorili zmluvu o poskytovaní právnych služieb podľa § 51 Občianskeho zákonníka a zák. č. 586/2003 Z. z. o advokácii, predmetom ktorej bolo poskytnutie právnych služieb podľa Zákona o advokácii, a to vo veci mimosúdneho vymáhania nároku klienta (žalovanej) na náhradu škody v dôsledku dopravnej nehody zo dňa 20. 04. 2018. Podľa bodu 3.1. si strany zmluvy dohodli odmenu advokáta ako podielovú v zmysle § 7 a § 8 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb vo výške 20% zo sumy náhrady škody získanej klientovi od protistrany alebo priznanej právoplatným rozhodnutím súdu. V dohodnutej odmene bude pripočítaná DPH podľa právnych predpisov platných a účinných v čase poskytnutia právnej služby. Podľa bodu 3.2. nárok na podielovú odmenu podľa odseku 1. tohto článku vzniká dňom pripísania úhrady peňažnej sumy predstavujúcej náhradu škody alebo akúkoľvek inú kompenzáciu v spojitosti s predmetom tejto zmluvy.

14.1. V bode 3.6. si strany dohodli, že v prípade, ak dôjde k ukončeniu zmluvného vzťahu zo strany klienta alebo odvolania splnomocnenia advokátovi na zastupovanie právnej veci, ktorá je predmetom tejto zmluvy, pred vznikom nároku advokáta na odmenu podľa bodu 3.2. s výnimkou odstúpenia klientov od zmluvy z dôvodu závažného porušenia zmluvných povinností advokáta, na ktoré je klient advokáta povinný písomne upozorniť a vyzvať ho na nápravu v primeranej lehote, je klient povinný zaplatiť advokátovi za poskytnuté právne služby podielovú odmenu vo výške 10% zo sumy náhrady škody, ktorú advokát do ukončenia zmluvného vzťahu zo strany klienta alebo do odvolania splnomocnenia vyčíslil a uplatnil u protistrany, ako aj náhradu za stratu času a hotové výdavky vynaložené pri poskytovaní právnych služieb. Napriek tomu, že žalovaná v priebehu konania spochybovala svoj podpis na zmluve o poskytovaní právnych služieb, v priebehu konania bolo preukázané, že predmetnú zmluvu o poskytovaní právnych služieb vypovedala a táto zmluva zanikla k 30. 09. 2019 z dôvodu písomnej výpovede žalovanej, pričom táto skutočnosť už v priebehu konania nebola medzi stranami sporu rozporovaná.

14.2. Žalobca si podanou žalobou uplatňoval 10%-nú podielovú odmenu v zmysle článku 3.6. uzatvorenej dohody z dôvodu, že došlo k ukončeniu zmluvného vzťahu zo strany žalovanej.

14.3. Odmena advokáta, vzhľadom na vyššie uvedené, sa určuje predovšetkým na základe dohody medzi advokátom a klientom. Dohodnúť sa na spôsobe a výške zmluvnej odmeny môžu akokoľvek, ale výška zmluvnej odmeny nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi. Odmeňovanie advokátov upravuje aj Vyhláška Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

14. 4. V prípade, ak advokát neposkytne právne služby až do úplného vybavenia vecí alebo súboru vecí, ale ak ich neposkytuje za celé dohodnuté obdobie, patrí mu pomerná časť dohodnutej paušálnej odmeny, na žiadosť klienta predloží klientovi pri vyúčtovaní špecifikácie vykonanej práce.

14.5. Advokát má právo na dohodnutú podielovú odmenu len za predpokladu, že klient, s ktorým sa dohodol na poskytnutí právnych služieb za túto odmenu, mal plný úspech vo veci. Pri čiastočnom úspechu má právo na pomernú časť dohodnutej podielovej odmeny, inak má právo požadovať od klienta iba náhradu hotových výdavkov.

14.6. Súd prvej inštancie pri riešení spornej otázky, či žalobcovi vznikol nárok na podielovú odmenu v zmysle § 7 a § 8 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v spojení s článkom 3.6. uzatvorenej zmluvy správne poukázal na nález ÚS SR I. ÚS 407/08 zo dňa 30. 06. 2010, v zmysle ktorého v prípade, ak dôjde k ukončeniu právneho zastúpenia z dôvodu na strane klienta, táto skutočnosť nemôže ísť na ťarchu advokáta, to znamená, že nemôže byť zbavený práva na odmenu za reálne poskytnuté služby do doby ukončenia zastupovania, do úvahy však neprichádza priznanie podielovej odmeny. Pokiaľ teda súd prvej inštancie dospel k záveru, že bod 3.6. zmluvy o poskytnutí právnych služieb zo dňa 29. 05. 2019 je neplatný pre rozpor so zákonom, keď v danom prípade došlo k ukončeniu zmluvného vzťahu zo strany klienta a bola napriek uvedenému stanovená podielová odmena vo výške 10% zo sumy náhrady škody, odvolací súd sa s takýmto záverom súdu prvej inštancie stotožňuje.

15. Za nedôvodnú považuje námietku žalobcu, že dojednanie článku 3.6. zmluvy bolo potrebné posudzovať ako dohodu o paušálnej odmene podľa § 5 a § 6 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Je potrebné uviesť, že bol to práve žalobca, ktorý pripravoval uvedenú dohodu o poskytnutí právnych služieb, predstavoval dominantnejšiu stranu pri uzatváraní daného právneho vzťahu, a preto bolo jeho povinnosťou postupovať tak, aby nedošlo k výkladovým rozporom uvedeného ustanovenia, resp. uvedené ustanovenie malo byť zakotvené tak, aby bolo v súlade s vyhláškou o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Bolo preto na žalobcovi, aby článok 3.6. koncipoval jednoznačne a tak, aby neprípúšťalo iné možnosti výkladu, pokiaľ tvrdí, že v tomto článku bola dohodnutá paušálna odmena. Odvolaciemu súdu preto nezostávalo nič iné, ako posúdiť výklad daného článku 3.6. zmluvného dojednania, tak ako to urobil súd prvej inštancie a vyhodnotiť ho ako neplatný.

16. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že dohodnutá podielová odmena v článku 3.6. žalobcovi nepatrí, pretože bola dojednaná neplatne, má žalobca nárok len na tarifnú odmenu podľa § 9 a § 10 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Je potrebné v tejto súvislosti poukázať na všeobecnú zásadu, podľa ktorej advokát poskytuje právnu pomoc za odmenu a nie je prijateľné, aby mu za úkony právnej pomoci, resp. právnej služby uskutočnené pred odstúpením od zmluvy, neprináležala žiadna odmena. Za danej situácie preto žalobcovi prislúcha ako advokátovi (bez ohľadu na výsledok plnenia v prospech žalovanej) nárok na mimozmluvnú odmenu a to vo výške tarifnej odmeny v zmysle § 10 a § 11 vyhlášky a žalobcovi tak patrí odmena podľa § 13a ods. 1 písm. a/ za prevzatie a prípravu zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom a odmena za úkon podľa § 13a písm. c/ za písomné podanie na súd alebo iný orgán. Keďže súd prvej inštancie priznal žalobcovi jeden úkon podľa § 13 ods. 1 písm. c/ vyhlášky - a to za písomné podanie (výzva na plnenie z poisťnej zodpovednosti spolu s DPH), pričom v tomto výroku je rozsudok súdu prvej inštancie právoplatný s poukazom na dôvodnosť podaného odvolania žalobcu, že mu prináleží aj nárok v zmysle § 13a ods. 1 písm. a/ vyhlášky - za prevzatie a prípravu zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom v rovnakej výške 151,05 eura + 30,21 eura DPH a zároveň v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky ku každému priznanému úkonu žalobcovi prináleží aj režijný paušál, ktorý predstavuje 1/100-inu výpočtového základu, čo v danej príhode predstavuje sumu 18,60 eura (2 režijné paušály po 9,80 eura).

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom zamietajúcom výroku zmenil tak, že žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 200,86 eura spolu s 5% úrokom z omeškania ročne z uvedenej sumy a to od 19. 10. 2019, odkedy sa žalovaná dostala do

omeškania, keď podľa výzvy, ktorá jej bola doručená dňa 11. 10. 2019 mala plniť do 7 kalendárnych dní, t. j. do 18. 10. 2019. Vo zvyšnom zamietajúcom výroku odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

17. O trovách celého konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

17.1. Podľa § 255 odsek 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, príp. vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Žalobca sa domáhal voči žalovanej zaplata nároku v sume 503,24 eura, pričom právoplatným výrokom súdu prvej inštancie, ako aj výrokom odvolacieho súdu mu bola priznaná spolu suma 382,12 eura. Uvedený úspech žalobcu predstavuje 75,93% a úspech žalovanej 24,07%. Celkový úspech žalobcu tak predstavuje 51,86%, preto odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov celého konania tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 51,86%.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).